

Eerste vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen

Inleiding

Uiterlijk 31 december 2026 moeten de geluidproductieplafonds (GPP's) voor onze provinciale wegen zijn vastgesteld. Via de omgevingsverordening is geregeld dat Gedeputeerde Staten hiervoor het bevoegd gezag zijn.

Hierna worden de volgende onderwerpen behandeld:

1. Doel GPP's
2. Waarom krijgen we GPP's
3. Uitleg GPP's en geluidaandachtsgebied
4. Naleving GPP's
5. Relaties tussen GPP's, andere geluidtaken
6. Invulling beleidsruimte bij eerste vaststelling GPP's
7. Gevolgen van GPP's voor nieuwbouw
8. Beleid ontwikkelen voor grip op verkeersgroei
9. Financiële gevolgen van GPP's
10. Communicatie
11. Verdere proces en planning

1. Doel GPP's

Het doel van GPP's is de leefomgeving beschermen tegen overlast door de (ongeremde) groei van geluid. Het voor u liggend ontwerpbesluit richt zich op de groei van geluid dat wordt veroorzaakt door wegverkeer op onze provinciale wegen. In de Omgevingswet staat dat de provincie GPP's moet vaststellen en monitoren.

2. Waarom krijgen we GPP's?

De wetgeving voor geluid is vernieuwd bij de invoering van de Omgevingswet. Het voorkomen van de groei van geluid was daarbij één van de belangrijkste verbeterdoelen, wat met GPP's wordt geregeld. Rijkswegen en hoofdspoorwegen hebben sinds 2012 GPP's. Het systeem van de provinciale GPP's sluit hierop aan.

Voorheen werden geluideffecten van onze provinciale wegen alleen beoordeeld in specifieke situaties, zoals bij wegprojecten en het Actieplan Geluid. Met GPP's wordt de hoeveelheid geluid altijd begrensd en bewaakt.

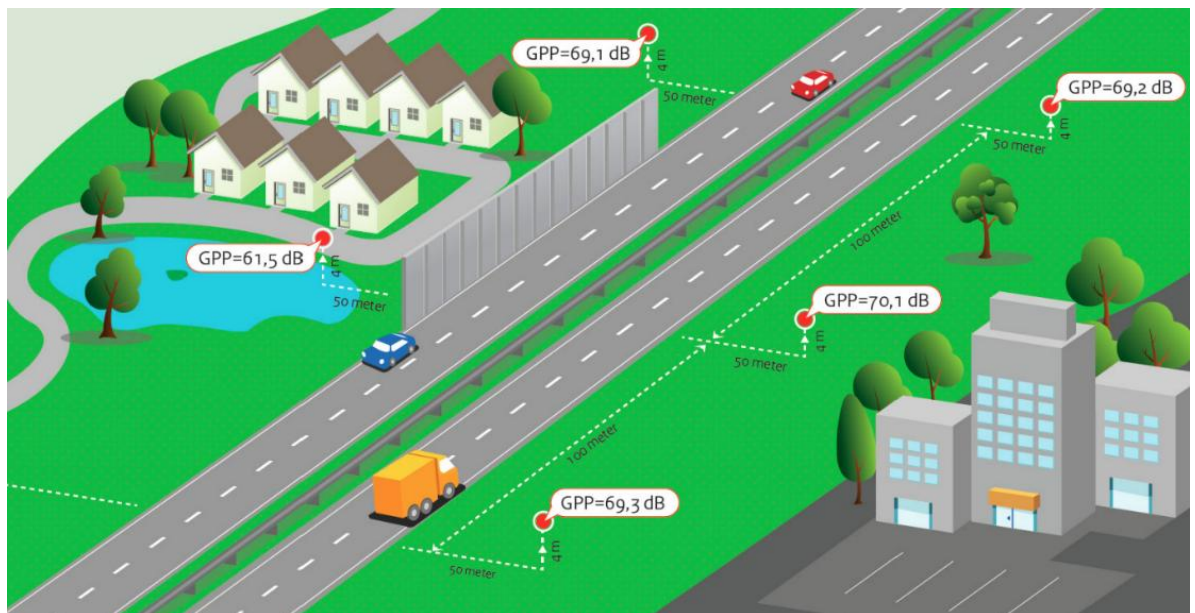
3. Uitleg GPP's en geluidaandachtsgebied

GPP's geven de maximale hoeveelheid geluid weer dat het wegverkeer mag produceren op vaste beoordelingslocaties. GPP's moeten met een model berekend worden volgens een wettelijk rekenvoorschrift. GPP's gelden aan beide zijden van de weg, op maximaal 60 meter van de weg en om de ongeveer 100 meter. Figuur 1 geeft een schematische weergave van het systeem van GPP's. De GPP's van onze provinciale wegen volgens het ontwerpbesluit zijn weergegeven in de [webviewer](#) op onze website.

De waarde van een GPP verschilt per locatie. De waarde is afhankelijk van kenmerken van de weg en de nabije omgeving. Bij eerste vaststelling is de waarde van een GPP volgens de wettelijke basisregel de actuele hoeveelheid geluid die het verkeer produceert plus een 'werkruimte' van 1,5 decibel (dB)¹. Door deze werkruimte kan het verkeer maximaal ongeveer 40% groeien, als alle overige omstandigheden, zoals de ligging van de weg en de wegverharding, gelijk blijven.

Op locaties van recente projecten mag worden afgeweken van de basisregel. In dat geval wordt de waarde van het GPP gebaseerd op projectgegevens. Dat is verder toegelicht bij paragraaf 6 'Invulling beleidsruimte bij eerste vaststelling GPP's'.

Gelijktijdig met de GPP's worden ook geluidaanbachtgebieden rondom de provinciale wegen vastgesteld. Het zijn gebieden waarbinnen het geluid van provinciale wegen hoger kan zijn dan de standaardwaarde van 50 dB, rekening houdend met de maximaal mogelijke geluidproductie volgens de GPP's. Deze gebieden gelden alleen voor nieuw te ontwikkelen geluidgevoelige gebouwen, zoals woningen. Ze geven weer tot welke afstand geluideffecten van provinciale wegen relevant kunnen zijn. Als nieuwbouw binnen een geluidaanbachtgebied wordt ontwikkeld, moet de initiatiefnemer volgens de Omgevingswet een geluidonderzoek uitvoeren. In dat onderzoek wordt dan bepaald hoeveel geluid op de gevels precies wordt verwacht. Als dat hoger is dan 50 dB, moet de initiatiefnemer in afstemming met de provincie maatregelen afwegen om het geluid te verlagen. De geluidaanbachtgebieden worden volgens een wettelijk rekenvoorschrift berekend op basis van de brongegevens van de GPP's. Omdat de waarde van een GPP verschilt per locatie, verschilt de breedte van een geluidaanbachtgebied ook per locatie,

Figuur 1 Schematische weergave van GPP's

¹ De werkruimte van 1,5 dB is vastgelegd in de Omgevingswet.

4. Naleving GPP's

Nadat de GPP's definitief zijn vastgesteld, moet de provincie elk jaar monitoren of het geluid binnen de GPP's blijft. De eerste monitoring gaat plaatsvinden in 2028. GPP's hebben de wettelijke status van een omgevingswaarde. Daarom is de provincie verplicht op tijd doelmatige maatregelen te nemen om overschrijdingen van GPP's te voorkomen. Met het beleid van het Actieplan Geluid² en de Beleidsregels doelmatigheid geluidmaatregelen Noord-Holland³ bepalen we welke maatregelen wel of niet worden genomen. Mogelijke maatregelen bij de weg zijn bijvoorbeeld geluidreducerend asfalt, een geluidscherm of verlaging van de maximumsnelheid.

Alleen als maatregelen bij de weg niet doelmatig of technisch onmogelijk zijn, mag een GPP worden verhoogd. Het niet nemen van maatregelen moet in dat geval worden onderbouwd met een onderzoek. De nieuwe waarde voor het GPP bevat dan ook nieuwe werkruimte voor verkeersgroei. Door een hoger GPP mag het geluid in geluidgevoelige ruimten van geluidgevoelige gebouwen, zoals woningen, in de omgeving van dat GPP niet te hoog⁴ worden. Indien nodig, moet de provincie hiervoor de gevelisolatie verbeteren.

Voor naleving van de GPP's moeten we het geluid van de provinciale wegen elk jaar berekenen, onder andere op basis van verkeerstellingen. Om de vijf jaar moet de provincie een nalevingsverslag publiceren. Alle informatie en verslagen over de GPP's moet de provincie vastleggen in de Centrale voorziening geluidgegevens (CVGG). Dit is sinds de invoering van de Omgevingswet het centrale digitale systeem waarin alle geluidgegevens van Nederland worden verzameld en beheerd door het RIVM.

5. Relaties tussen GPP's, andere geluidtaken en het Beleidskader gezonde leefomgeving

Het invoeren van GPP's sluit goed aan op het Beleidskader gezonde leefomgeving. Met de GPP's krijgt de provincie namelijk een instrument waarmee wordt voorkomen dat het geluid ongeremd kan groeien. Getroffen geluidmaatregelen, onder andere door het Actieplan Geluid, blijven daardoor goed afgestemd op de situatie buiten. Het Actieplan Geluid kan zich zo effectief richten op het verbeteren van bestaande ongezonde locaties. De geluidsanering zorgt er daarbij voor dat de zwaarst belaste locaties extra aandacht krijgen, met hulp van subsidies van het Rijk.

² Zie <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR759239>.

³ Zie <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR759527>. Deze beleidsregels zijn tegelijk met het Actieplan Geluid vastgesteld.

⁴ Toegestane waarde volgt uit de wet en is 36 of 41 dB. De waarde is onder andere afhankelijk van het bouwjaar van het gebouw. Bij verhoging van een GPP wordt het geluid in elke geluidgevoelige ruimte met onderzoek bij het gebouw vastgesteld.

Wat is geluidsanering?

Sanering is een wettelijke taak voor de zwaarst belaste geluidgevoelige gebouwen door geluid van provinciale wegen. Bij sanering kan de omgeving geluidmaatregelen krijgen. Het gaat om maatregelen waarmee het geluid op de gevels wordt verlaagd en om gevelisolatie. Voor geluidsanering heeft het Rijk subsidies, waarmee een deel van de geluidmaatregelen kan worden betaald. De provincie moet eerst een lijst vaststellen waarop de zwaarst belaste geluidgevoelige gebouwen staan door het geluid van de provinciale wegen. Dit heet de saneringslijst. Deze lijst wordt gebaseerd op de maximaal mogelijke situatie met de GPP's. Het is verplicht een geluidgevoelig gebouw op deze lijst te zetten, als het geluid op de gevels hoger is dan 65 dB buiten de bebouwde kom of 70 dB binnen de bebouwde kom. De provincie kan de verplichte sanering uitbreiden met een vrijwillig deel. Voor de vrijwillige sanering worden 5 dB lagere normen gehanteerd. Gedeputeerde Staten moeten het saneringsprogramma uiterlijk 18 juli 2039 hebben vastgesteld. Deze wettelijke termijn is bewust heel ruim. Zo heeft de provincie voldoende mogelijkheden om de sanering optimaal te kunnen koppelen aan projecten en werkzaamheden bij beheer en onderhoud (werk-met-werk maken).

Maatregelen van het Actieplan Geluid worden verwerkt in de GPP's, zodat geborgd is dat geluideffecten van deze maatregelen voor bewoners gegarandeerd blijven. Het Actieplan Geluid volgt bij de uitvoering de programmering van het integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (imPI). Als voor een locatie een overschrijding van een GPP dreigt, moet hiervoor een project worden voorbereid via het imPI. GPP's zijn immers omgevingswaarden en moeten worden nageleefd.

6. Invulling beleidsruimte bij eerste vaststelling GPP's

De meeste uitgangspunten voor GPP's volgen uit de Omgevingswet. Bij toepassing van de wettelijke basisregel moet de werkruimte (zie paragraaf '3 Uitleg GPP's en geluidaanbidsgebied') bijvoorbeeld altijd 1,5 dB zijn. Hiervan kan niet worden afgeweken. De provincie kan alleen keuzen maken bij de volgende onderdelen:

- a) Welke verkeersintensiteiten in de basisregel worden gebruikt;
- b) Welke recente projecten worden opgenomen;
- c) Of vrijwillig aangelegd geluidreducerend asfalt wel of niet wordt verwerkt in de GPP's.

Met deze onderdelen gaan we als volgt om.

Ad a) Basisregel gaat uit van verkeersintensiteiten van 2024

Deze verkeersintensiteiten beschrijven de actuele situatie. Diverse andere provincies hebben eenzelfde keuze gemaakt. Ook sluiten we hiermee aan op de aanpak voor de GPP's van de industrieterreinen van regionaal belang in de provincie. Voor deze terreinen moeten we ook GPP's vaststellen, die volgens de wet moeten zijn gebaseerd op de actuele vergunde situatie.

Naar de invloed van de mogelijke keuzen voor de verkeersintensiteiten in de basisregel is ook scenario-onderzoek uitgevoerd. Volgens de wet moeten verkeersintensiteiten uit de periode 2019-2024 komen. Verkeersintensiteiten van 2020-2022 kunnen niet worden gebruikt, omdat deze niet representatief zijn door de COVID-19 pandemie. Daardoor blijven verkeersintensiteiten van 2019, 2023 en 2024 over om uit te kiezen. In het onderzoek zijn de volgende scenario's beschouwd:

- 'minimaal': laagste verkeersintensiteit van de drie jaren;
- 'gemiddeld': gemiddelde intensiteit van de drie jaren;
- 'actueel': intensiteit van 2024;
- 'maximaal': hoogste intensiteit van de drie jaren.

Uit het onderzoek blijkt dat de scenariokeuze bij 80% van de onze telpunten van verkeerscijfers nauwelijks invloed heeft op de waarde van de GPP's. Bij de overige 20% is de invloed beperkt (maximaal 1 dB). Scenario's 'gemiddeld', 'actueel' en 'maximaal' zijn nauwelijks onderscheidend. In scenario 'minimaal' zullen sneller dreigende overschrijdingen van GPP's ontstaan. Voor de uitvoeringstrategie van het Actieplan Geluid blijkt scenario 'minimaal' ongunstig te zijn. Overschrijdingen treden in dit scenario vooral op waar weinig geluidoverlast is. Die locaties zijn momenteel ook laag geprioriteerd in de investeringsstrategie Noord-Hollandse infrastructuur (iNHi). Bij voorkeur krijgen locaties met veel geluidoverlast eerder prioriteit. Op grond van het scenario-onderzoek is voor de basisregel uitgaan van verkeersintensiteiten van 2024 dus ook een verstandige keuze.

Voor enkele locaties zijn de verkeersintensiteiten van 2024 niet representatief. Dat geldt bijvoorbeeld bij tijdelijke wegomleidingen. Voor die locaties worden representatieve waarden uit 2019 of 2023 gebruikt. In de [webviewer](#) van de GPP's op onze website is per bronlijn vastgelegd welke verkeersintensiteiten zijn gebruikt.

Ad b) In ongeveer 2% van de GPP's verwerken we recente projecten.

De wet biedt deze mogelijkheid, als uitzondering op de basisregel. Voor de in de GPP's opgenomen projecten is eerder geluidonderzoek uitgevoerd (op basis van verkeersprognoses), waarbij ook maatregelen zijn afgewogen. Gebruik van de projectgegevens in de GPP's draagt bij aan betrouwbaar, consistent bestuur. Nog in procedure zijnde projecten worden verwerkt in de GPP's, als de definitieve besluitvorming over het project plaatsvindt voor 1 oktober 2026.

De volgende projecten uit het iMPi zijn verwerkt in het ontwerpbesluit van de GPP's: HOV-12, N197-04, N201-33, N231-15, N236-11, N245-15, N247-16, N247-25, N248-15, N417-02 en N516-04. Uit de [webviewer](#) van de GPP's op onze website volgt ook waar projectgegevens zijn gebruikt. Als verkeersintensiteiten van een recent project in de GPP's zijn verwerkt, is hierbij geen werkruimte van 1,5 dB opgeteld. De werkruimte zit dan immers al in de verkeersprognose van het project.

Ad c) Vrijwillig aangelegd geluidreducerend asfalt verwerken we altijd in de GPP's.

Dit asfalt is ooit aangelegd om geluidoverlast te verminderen. Door dit asfalt in de GPP's te verwerken worden de geluidreducerende effecten voor de omgeving geborgd. Deze keuze sluit aan op het beleid van het Actieplan Geluid.

7. Gevolgen van GPP's voor nieuwbouw

Met GPP's blijft de situatie voor nieuwbouw nagenoeg gelijk. Bij nieuwbouw van geluidgevoelige gebouwen moesten initiatiefnemers altijd al aantonen dat het geluid op de gevels voldoet aan de eisen van de Omgevingswet. Met GPP's wordt dit geluid berekend op basis van de maximaal mogelijke productie binnen de GPP's. Omdat GPP's moeten worden nageleefd, blijft de nieuwbouw hierdoor goed beschermd tegen eventuele geluidtoenamen.

Voorheen moesten initiatiefnemers in het geluidonderzoek uitgaan van een verkeersprognose. De verkeersprognose is dus vervangen door de maximaal mogelijke geluidproductie binnen de GPP's, waarmee een robuuster uitgangspunt geldt.

Met de GPP's worden ook zogenoemde geluidaandachtsgebieden vastgesteld. Geluidonderzoek voor nieuwbouw is alleen nodig, als de nieuwbouw binnen zo'n gebied wordt ontwikkeld. Buiten geluidaandachtsgebieden vormt geluid van de provinciale wegen geen aandachtspunt. De breedte van het geluidaandachtsgebied is bepaald volgens wettelijke regels. Daarbij worden de brongegevens van de GPP's gebruikt. Bij hogere GPP's ligt de grens van het geluidaandachtsgebied automatisch verder van de provinciale weg. In de [webviewer](#) van de GPP's op onze website zijn ook bijhorende geluidaandachtsgebieden te zien.

8. Beleid ontwikkelen voor grip op verkeersgroei

Door aanpassingen bij wegen van andere bronbeheerders of door ruimtelijke ontwikkelingen kan de verkeersgroei op de provinciale wegen in korte tijd groter worden, waardoor GPP's eerder worden overschreden dan verwacht. Het is belangrijk om hier zo goed mogelijk grip op te hebben. In afstemming met andere overheden, gaan wij hiervoor beleid ontwikkelen, waarbij we ook mogelijkheden onderzoeken om initiatiefnemers van dit soort ontwikkelingen financieel te laten bijdragen aan geluidmaatregelen die wij moeten nemen om binnen de GPP's te blijven.

9. Financiële gevolgen van GPP's

De provincie is verantwoordelijk voor de financiering van de maatregelen, die nodig zijn voor het naleven van de GPP's. Echter, door de werkruimte in de GPP's zijn onder normale omstandigheden de komende 10 tot 15 jaar geen overschrijdingen van de GPP's te verwachten. Voorlopig worden daarom geen financiële gevolgen van de GPP's verwacht.

Als een overschrijding van een GPP optreedt, moet voor die locatie een project worden voorbereid via het iMPI. Dan wordt voor die locatie ook gelijk het beleid van het Actieplan Geluid toegepast (werk-met-werk maken). De financiering van nieuwe geluidmaatregelen geschiedt via het iMPI en is onderdeel van de bestaande financiering van infrastructurele projecten.

10. Communicatie

Op de provinciale website wordt op de geluidpagina uitleg gegeven over de GPP's met een verwijzing naar de locatie met de brongegevens. Na het vaststellen van de ontwerp GPP's publiceren wij de brongegevens via de [webviewer](#) op onze website. Via gebruikelijke wijze wordt dit kenbaar gemaakt, zodat eenieder hierop kan reageren. De brongegevens van de definitieve GPP's publiceren we in de CVGG (zie paragraaf 4 'Naleving GPP's').

11. Verdere proces en planning

Tabel 1 zijn het proces en bijhorende planning samengevat. Bij de terinzagelegging van het ontwerpbesluit publiceren wij dit document en de GPP's inclusief bijhorende brongegevens op onze website.

Tabel 1 Planning

Onderdeel	Aspect	Voor/door	Planning
Ontwerp GPP's	Vaststelling	Gedeputeerde Staten	7 juli 2026
	Inspraak	Bewoners en andere belanghebbenden	19 augustus – 30 september 2026
	Bespreken	Commissie Ruimte (B-agenda)	September 2026
Definitieve GPP's	Vaststelling	Gedeputeerde Staten	December 2026
	Ingebruikname	Provincie en initiatiefnemers van nieuwbouwplannen	December 2026
	Informereren	Commissie Ruimte (C-agenda)	December 2026 – januari 2027
	Monitoring	Provincie	April elk jaar vanaf 2028